

ભવિષ્યમાં બાળક સાથે રહેવું હોય તો આજે બાળક સાથે રહો

આપણે પરદેશના રંગે રંગાઈ જવાની મથામણ અને હરીફાઈ કરીએ છીએ. ઘણાં લોકોએ પરદેશ જઈને જોયું હશે કે અહીં બેસીને સાંભળ્યું હશે કે, ત્યાં દીકરો પુખ્તવયનો થાય એટલે માબાપથી જુદું રહેવાનું વલણ અપનાવે છે, ખૂબજ ઓછા કુટુંબ પરદેશમાં છે કે, જ્યાં દીકરો પુખ્તવયનો થયા પછી તેના માબાપ સાથે રહેતો હોય. અરે ઘણાં છોકરાછોકરી એવાં છે કે, જે પોતાના મા કે બાપના લગ્નમાં હાજર હોય છે. એમાં પણ ક્યારેક તો એકથી વધુ વખત લગ્નમાં હાજર રહેતા હોય છે. આ વાતથી આપને કદાચ નવાઈ લાગશે, પણ આ વાત સત્યથી પૂરેપૂરી ભરેલી છે, જેમાં સહેજ પણ અતિશયોક્તિ પણ નથી. પરદેશમાં સાથે રહેતા પતિપત્નીને કોઈ કારણસર સાથે રહેવાનું અનુકૂળ ન લાગે તો તેઓ સરળતાથી નિઃસંકોચ પણ એકબીજાથી જુદા પડી જાય છે. જો કોઈ બાળક હોય તો તેને મળવા માટે અઠવાડિયાના નક્કી કરેલા દિવસે બંને સ્ત્રીપુરુષ ભેગા પણ થાય છે. જેમાં તેમને કોઈ રંજ હોતો નથી. આમ બનવા પાછળના કારણો કદાચ અનેક હશે, પણ મુખ્ય કારણ છે કે, માનવીય અને નૈતિક મૂલ્યોનું ઘોવાણ. આપણો દેશ અને આપણે સૌ ટકી રહ્યા છીએ તે આપણા સૌમાં ભારોભાર ભરેલા માનવીય અને નૈતિક મૂલ્યોને કારણે. આપણે સૌ પડોશી ધર્મ સૌ પહેલાં નિભાવીએ છીએ, જ્યારે પરદેશમાં તો પડોશમાં કોણ રહે છે તેની દરકાર પણ કોઈ કરતું નથી. તેઓ સામાજિક કરતાં વ્યક્તિગત બાબતોને વધારે પરાધાન્ય આપે છે. પોતે કેવી રીતે ખુશ રહેવું તે જાણે છે અને તેવું કરે છે. જેની સાથે જેટલો સમય ફાવે તેટલો સમય દોસ્તી કરવાની, ન ફાવે તે દિવસથી છૂટા. આપણે ત્યાં તો પડોશી સાથે જો સંબંધોમાં સામાન્ય કડવાશ ઊભી થાય તો પણ રાત્રે ઊઘ આપતી નથી.

આપણે બાળકોને નાપણમાં સત્યવાદી હરીચંદ્ર કે નચિકેત કે લવકુશ જેવી વાર્તાઓ સંભળાવીએ છીએ, જ્યારે પરદેશમાં આવા કોઈ પાત્રો થયા જ નથી, જેથી નાનપણમાં નૈતિકતાના પાઠ શીખવવા માટેનું વિષયવસ્તુ જ તેમની પાસે નથી. આજના કળિયુગમાં પણ હજારો લોકો આપણે ત્યામ એવાં છે કે જે દિવસમાં અનેક વાર ભગવાનના સોગંધ ખાય છે, અંતે તેની વાતને સારી માનવામાં આવે છે. જે ભગવાન પરની શ્રદ્ધ સૂચવે છે. જેમાં આપણામાં રહેલા ધાર્મિકમૂલ્યો ડોકાઈ આવે છે. આપણે જે શાંતિથી, સુખરૂપે, પૂર્ણ સામાજિક બનીને જીવીએ છીએ તેનું કારણ આપણામાં પડેલા આપણા ભારતીય મૂલ્યોને કારણે. પણ દુઃખ સાથે અને પોતાને વાસ્તવવાદી તેમજ આધુનિક માનતા લોકોને ચેતવવા કહેવું પડશે કે, આજે દિનપ્રતિ દિન આપણા વારસા સમાન મૂલ્યો સંસ્કાર આપણે ભૂલતા જઈએ છીએ. ભૂલીએ છીએ એટલું જ નહીં, પણ આપણા બાળકોને પણ આપણે તે મૂલ્યો આપતા નથી કે તે મૂલ્યોથી આપણે બાળકોને દૂર જ રાખીએ છીએ. આજે વૃદ્ધાશ્રમની સંખ્યામાં તતો વધારો કે વિભક્ત કુટુંબની સંખ્યામાં થતો વધારો કે કુમળી વયે શરાબ કે સિગારેટનું કરવામાં આવતું સેવન કે બળાત્કારના વધતા ક્રિસાઓ વગેરે જેવી અનેક બાબતો આપણા ઘોવાણા મૂલ્યોને પ્રદર્શિત કરે છે.

સમાજમાં ઘોવાણા મૂલ્યોના એક કરતાં વધુ કારણ હશે, પણ એક મુખ્ય કારણ એ છે કે, આજના મા-બાપ બંને પોતાના વ્યક્તિત્વમાં એટલા તો ખોવાઈ ગયા છે કે જેને કારણે તેમની પરજ કે ભૂમિકાને તેઓ ભૂલી ગયા છે. ઉપરાંત દુનિયા નાની બની ગઈ છે, ટીવીના પડદે કેદ થઈ ગઈ છે ત્યારે પોતાનું ખોટું કે ખરાબ માનીને બીજામાંથી પ્રેરણા લેવાનું તત્ત્વ વધી ગયું છે, દરેક મા-બાપ જાણે કે લઘુતાથી પિડાતો

હોય તેમ લાગે છે. જેથી અન્યનું અનુકરણ કરવામાંથી જ ઊંચો આવતો નથી. આ અનુકરણ પોતે તો અપનાવે જ એ, પણ સાથે પોતાના બાળક પર પણ હોકી બેસાડે છે. બેટા આમ ન કરાય, તેમ ન કરાય, પેલો છોકરો કેવું સરસ કરે છે, તું પણ એવું કર વગેરે વગેરે. અરે, ભાઈ આમ ન કરાય તે શીખવો છો તો સાથે એ પણ શીખવો કે શું કરાય. આ કરાય કે ન કરાયમાં જ આપણા મૂલ્યોને આપણે જાણે કે ઈરાદાપૂર્વક ખોઈ રહ્યાં છીએ. હકીકતમાં દરેક મા-બાપે વિચારવા જેવું છે કે, આપને ભવિષ્યમામ વૃદ્ધાશ્રમમાં રહેવું છે કે બાળકો સાથે રહેવું છે. જો તમને એકલા જ રહેવું ગમતું હોય, પરદેશની જેમ બાળકોથી ાલગ રહેવું ગમતું હોય તો અત્યારે આપણો સમાજ જે તરફ જઈ રહ્યો છે તેમાં ભળી જાવ. પણ જો તમે એમ ઈચ્છતા હોવ કે, મારે મારી વૃદ્ધાવસ્થા મારા બાળકો અને તેમના બાળકો સાથે જ ગાળવી છે. તો મહેરબાની કરીને આપને આપણા વિચારો અને વર્તનમાં પરિવર્તન કરવું પડશે. બાળકોમાં મૂલ્યો ખીલે અને ઉમેરાય તે માટે સતત જાગૃત રહેવું પડશે. તેને સામાજિક બનાવવાના તમામ પ્રયત્નો કરવા પડશે. જો તમે સામાજિક હશો તો જ તમારું બાળક સામાજિક બનશે. તમે અત્યારે સ્વતંત્રતા ઈચ્છતા હશો અને બાળકને અલગ રાખીને જીવતા હશો તો તે બાળક પણ મોટું થયાં પછી તમે સિંચેલા સંસ્કાર પ્રમાણે તે પણ અલગ રહેવાનું જ છે. પછી તમે બાળકનો દોષ ન કાઢશો. બાળકમાં જો કોઈ દોષ પેસવા ન દેવો હોય તો તમે પણ આજે નિષ્કલંકિત બનો. તમારું બોલેલું બાળક નહીં માને, પણ તમારું કરેલું અવશ્ય પણ અપનાવશે તેને ધ્યાનમાં રાખીને શું કરવું કે ન કરવું તે વિચારો. તમે એટલું વિચારો કે, તમે છેલ્લે તમારા બાળક સાથે ક્યારે બેઠા હતા, તેને ખુશ કરવા તમે તમારી જાતનો અને પ્રવૃત્તિનો કેટલો ભોગ આપ્યો ? તમે તેને કેટલો સાંભળ્યો ? વગેરે. જો આ નહીં કરેલું હોય તો તે બાળક જ્યારે મોટો થશે ત્યારે તે તમારું શા માટે સાંભળે, તમારી સાથે શા માટે બેસે ? તમને ખુશ કરવા પોતાની જાત કે પ્રવૃત્તિનો શા માટે ભોગ આપે. શરૂઆત તમે કરેલી છે, તમારું જોઈને જ તે શીખ્યો છે, બાવળ વાવીને કેરીની અપક્વા રાખશો તો ક્યારેય સંતોષાવાની નથી. માટે આંબા વાવવાનું આજથી જ શરૂ કરી દઈએ, જેથી ભવિષ્યમાં કેરી ખાવા મળે.